

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Gf.II.20.123/2024/10/I.

A felperes: Felperes1

(Cím2.)

A felperes képviselője: dr. Soós László Károly ügyvéd

(cím12)

Felperesi beavatkozó: Felperesi beavatkozó1

(cím5)

A felperesi beavatkozó képviselője:

dr. Czike Gábor Iván kamarai jogtanácsos

(cím7)

Az alperes: Alperes1

(cím1)

Az alperes képviselője: Gürtl Ügyvédi Iroda

(cím14;

ügyintéző ügyvéd: dr. Gürtl István)

A per tárgya: vezető tisztségviselő korlátlan felelősségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Veszprémi Törvényszék

4.G.40.056/2023/54/I.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes, 55 sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 558.800,- (Ötszázötvennyolcezer – nyolcszáz) Ft, míg a beavatkozónak 60.000,- (Hatvanezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felszámolási ügy adósal „f.a.” adós társaság 2015. december 3. napján került bejegyzésre a cégnyilvántartásba. Az alperes 2017. április 5. napjától a társaság felszámolásáig annak önálló képviselőre jogosult ügyvezetője volt. Az adós társaság felszámolását a Tatabányai Törvényszék rendelte el, a felszámolási kezdő időpontja 2021. január 28.

[2] Az alperes az adós társaság ügyvezetőjeként 2017. július 1. és 2018. december 31. napja között 17 gazdasági társaságtól fogadott be fiktív számlákat, amely által a fizetendő ÁFA összegét jogosulatlanul 87.753.000,- Ft-tal csökkentette. A felperesi beavatkozó az adós társasággal szemben 2017. július 1. napjától 2018. december 31. napjáig terjedő időszakra vonatkozóan az általános forgalmi adó adónemben a bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést folytatott. Az ellenőrzés az adós társaság terhére 87.753.000,- Ft adóhiányt állapított meg, amely után 175.506.000,- Ft adóbírságot szabott ki. Az adós társaság keresete folytán eljáró Győri Törvényszék a 2021. április 21. napján meghozott és jogerőre emelkedett 2.K.700.775/2020/15. számú ítéletével az adóhatósági határozat megsemmisítése iránti kereseti kérelmet elutasította.

[3] Az adós társaság utoljára a 2018. üzleti év számviteli beszámolóját készítette el és tette közzé. A beszámoló adatai szerint a társaság 2018. december 31. napján 13.789.000,- Ft befektetett eszközzel rendelkezett, amely teljes egészében tárgyi eszközökből állt. A forgóeszközök értéke 168.962.000,- Ft-ban került kimutatásra, amelyből a készletek 69.533.000,- Ft-ot, a követelések 91.720.000,- Ft-ot, a pénzeszközök 7.709.000,- Ft-ot tettek ki. A beszámoló 3.150.000,- Ft aktív időbeli elhatárolást is tartalmazott. A számviteli

beszámoló a kötelezettségek összegét 152.255.000,- Ft-ban tüntette fel, melyből hosszú lejáratú kötelezettség 3.371.000,- Ft, rövid lejáratú kötelezettség 148.884.000,- Ft-ban került meghatározásra.

[4] A felperesi beavatkozó 2019. szeptember 19. napján adóvégrehajtási eljárás keretében ingó foglалás során a társaság aznapi tárgyi eszköz mérlegében szereplő valamennyi ingóságát lefoglalta. Ezen lefoglalt eszközök közül 2020. október 2-án egy Notebook Dell Vostro 3568, Hecht benzines lapvibrátor, Honda motoros áramfejlesztő, Asus notebook, Hitachi bontókalapács, Dell notebook, inverteres hegesztő tárgyi eszközöket 360.000,- Ft-os vételáron árverés útján értékesítette. Az adós társaságtól lefoglalt Dell Inspiron 15 megnevezésű tárgyi eszköz 2020. december 2-án 55.000,- Ft-ért, egy Asus X Notebook 2020. november 6-án 25.000,- Ft-ért, ugyanezen a napon lefoglalt Dell Inspiron Notebook 45.000,- Ft-ért, míg egy drón 45.000,- Ft-os vételáron került értékesítésre. 2020. november 19-én egy darab kávéfőzőt 31.000,- Ft-ért, egy darab Makita fúró-vésőkalapácsot 12.000,- Ft-ért értékesített.

[5] Az alperes a lefoglalt ingóságok közül a HP Elite Notebook, a Citroen Jumper, a Bosch sarokcsiszoló, egy kővágógép, a Krause Stabilo 10 gurulóállvány, 2 db Makita sarokcsiszoló, egy Stihl láncfűrész és egy Hecht benzines lapvibrátor vonatkozásában 2019. márciusa és májusa közötti keltezéssel selejtezési jegyzőkönyvet készített. 2020. évben az alperes egy Lumag lapvibrátor és HP Pro Bock 6460 B Celeron megnevezésű – foglalással érintett – tárgyi eszköz vonatkozásában azok eltulajdonítása miatt az helységi Rendőrkapitányságon feljelentést tett.

[6] Az alperes a felszámolási eljárás során a felszámolóbiztos kétszeri írásbeli felszólítására a könyvelési iratokat nem adta át, tevékenységzáró mérleget nem készített, a felszámolóbiztossal a kapcsolatot nem vette fel, majd a felszámolóbiztos személyében történt változást követően tanúl felszámolóbiztosnak kizárólag e-mailben küldött meg részleges iratanyagot.

[7] Az adós társaság öt gépjárművét a beavatkozó bűnügyi igazgatósága bűnügyi zár alá vette, amely a felszámolási eljárás során feloldásra, míg a gépjárművek értékesítésre kerültek összesen 2.615.000,- Ft értékben. A társaság más vagyonelemét a felszámolási eljárásban nem adták át a felszámolónak. A felszámolási eljárás a Tatabányai Törvényszék ügyszám1 számú végzésével, az adós társaság megszüntetésével fejeződött be 2022. május 31. napján.

[8] A felperes megváltoztatott keresetében a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. § (1) bekezdése alapján kérte annak megállapítását, hogy az alperes, mint a felszámolási ügy adósa1 vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona 180.136.000,- Ft-tal csökkent, amely vagyonsökkenésért az alperes felelősséggel tartozik. A felperes hivatkozott arra, hogy a társaság utoljára a 2018. üzleti évről tett közzé beszámolót, amely alapján az adós cégnek 2018. december 31. napján 182.751.000,- Ft vagyona volt. A felszámolás során e vagyomból 2.615.000,- Ft került a felszámolónak átadásra, ebből következően a két összeg különbözetével a megszűnt cég

vagyonra csökkent. Az adós társaság már 2018. december 31. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, figyelemmel arra, hogy a számviteli beszámolóban feltüntetett tartozásokon túl már ekkor is terhelte a felperesi beavatkozó adóellenőrzése által utóbb megállapított 87.753.000,- Ft ÁFA-hiány, ebből következően a társaság 2018. évi rövid lejáratú kötelezettségei 232.593.000,- Ft-ot tettek ki, amelyek jelentősen meghaladták a társaság mérlegfordulónapon fennálló forgóeszközeinek összegét. Mivel az alperes az iratátadási kötelezettségének nem tett eleget, a beszámolóban szereplő vagyonelemek összetétele nem állapítható meg, ezért a pénzeszközökön túlmenő egyéb vagyonelemek likvid vagyonnak nem tekinthetők. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet legkésőbb 2019. június 21. napján mindenképpen bekövetkezett, tekintettel arra, hogy az alperes azon a napon a bedőlt adós helyett új céget alapított cég1 cégnévvel. A felperes hivatkozott a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésére és utalt arra, hogy azon kívül, hogy az alperes a társaság vagyonát elvesztette, további konkrét hitelezői érdeket sértő magatartást megjelölni nem tud, e körben állítási és bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozott. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet felismerhetősége körében rámutatott arra, hogy az adóhatóság határozatában azt állapította meg, hogy a társaság fiktív számlákat fogadott be, melyről nyilván az azt befogadó ügyvezetőnek tudnia kellett.

[9] A felperes pernyertességének előmozdítása érdekében perbelépett beavatkozó álláspontja szerint az adós társaság már 2018. december 31. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Hivatkozott arra, hogy az adós társaság fizetőképességének megítélésénél a 2018. évi beszámoló adatain túl az ÁFA-hiányt megállapító adóhatósági határozatot is figyelembe kell venni. Utalt a BH2015.343. számon közzétett eseti döntésre, mely szerint az adófizetési kötelezettség esedékességi időpontja a vizsgált eredeti időszakhoz kötődik, az utólagos vizsgálat során hozott határozat jogereje azt nem befolyásolja. Előadta továbbá, hogy 2018. május 2. napjától kezdődően az adós társasággal szemben adóvégrehajtást folytatott egészen a felszámolásig, amely kizárólag a veszélyhelyzet idejére vonatkozó 57/2020. (III. 23.) Korm. rendeletre tekintettel szünetelt, de ténylegesen az adótartozás nem került megfizetésre.

[10] Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen alaki védekezést terjesztett elő és az eljárás megszüntetését kérte a kereset elkésettségére hivatkozással. Előadta, hogy az adós társaság felszámolási eljárása 2023. május 25. napján befejeződött, ehhez képest a felperes keresetlevelét a bíróság az alperessel 2023. október 9. napján közölte, amikor a felszámolási eljárás már nem volt folyamatban. Az alperes érdemi védekezésében a kereset elutasítását kérte. Sérelmezte, hogy a felperes semmilyen konkrét alperesi intézkedést, cselekvést vagy magatartást nem jelölt meg, amely alátámasztaná azt, hogy ügyvezetőként olyan indokolatlan üzleti kockázatot vállalt volna, amely során a hitelezők érdekeit ne vette volna figyelembe. Az alperes a perben vitatta, hogy a társaság 2018. december 31. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lett volna és vitatta azt is, hogy az utólagos adóellenőrzés során megállapított adóhiány már figyelembe vehető lenne a 2018. évi beszámoló vonatkozásában is. Álláspontja az volt, hogy a társaság ténylegesen a 2020. év második felében került fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe, amelyet a felperesi beavatkozó által megállapított adóhiány és adóbírság okozott. Állította, hogy a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetéhez nem az alperes magatartása, hanem az építőiparban általánosnak mondható körbetartozások, valamint a covid világjárvány vezetett. Az alperes a felperes keresetét összezszerűsége tekintetében is alaptalannak tartotta, figyelemmel arra, hogy a felperesnek a felszámolási eljárásban mindössze 3.975.100,- Ft vállalkozói díj és járulékai erejéig volt bejelentett hitelezői igénye, ezzel szemben a megállapítási keresetben ennél lényegesen

magasabb összegre kérte a felelősség megállapítását. Az alperes előadta, hogy a társaság működését 2019. és 2020. évben is folytatta, ennek során a 2018. évi beszámolóban szereplő vagyont felélte. Több tárgyi eszköz a felperesi beavatkozó által folytatott adóvégrehajtási eljárás keretében történt árverezés útján, míg más eszközök selejtezés által kerültek ki a társaság vagyonából. A társaság készletének felhasználása vonatkozásában hivatkozott arra, hogy 2019. első félévében az egyes projektek során került nagyobb részt felhasználásra a beszámolóban szereplő készlet- és anyagmennyiség, illetve a társaság két tárgyi eszközét ellopták. Az alperes vitatta, hogy a beszámoló letétbe helyezési kötelezettség elmulasztása miatt felróhatóság terhelné. E körben állította, hogy a 2019. évi beszámoló letétbe helyezésére azért nem került sor, mert a könyvelő pénzt kért annak elkészítéséért, amelyre azonban a társaságnak nem volt forrása. A felszámoló irányába pedig az iratátadási kötelezettségét azért nem teljesítette, mert állítása szerint tanúl felszámolóbiztos kizárólag iratörzési díj ellenében lett volna hajlandó átvenni tőle a társaság iratait. Az alperes hivatkozott arra is, hogy az utolsó beszámolóban szereplő vagyon felhasználásának bemutatásához is különös szakértelem szükséges, így a konkrét tényállításokat megtenni nem tudja, azonban ennek pótlására szakértői bizonyítást és a könyvelő tanúkenti meghallgatását indítványozta.

[11] A elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével megállapította, hogy az alperes mint a felszámolási ügy adósal vezető tisztségviselője a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével látta el és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona 180.136.000,- Ft-tal csökkent. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.217.100,- Ft, míg a felperesi beavatkozónak 108.000,- Ft perköltséget.

[12] Az elsőfokú bíróság az alperes pergátló kifogását alaptalannak találta, az eljárás megszüntetése iránti kérelmet elutasította. Az indokolás szerint a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése a keresetindítást köti a felszámolási eljárás folyamatban létehez, márpedig a felperes a keresetlevelét a Tatabányai Törvényszéken terjesztette elő 2022. február 3. napján. Ehhez képest a felszámolási eljárást a Tatabányai Törvényszék ügyszám I számú végzése zárta le, amely 2023. május 25. napján emelkedett jogerőre.

[13] A törvényszék előre bocsátotta, hogy a perben alapvetően attól függ a felek tényállítási és bizonyítási kötelezettsége, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazható-e vagy sem. Nem volt vitatott, hogy az alperes nem tett eleget sem a 2019-2020. évi számviteli beszámoló, sem a 2021. évre vonatkozó tevékenységzáró beszámoló letétbe helyezési kötelezettségének, valamint a társaság könyvelési iratait teljes egészében nem adta át a felszámolónak, esetében az önhiba hiánya nem volt megállapítható.

[14] Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése nem újabb jogcím a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítására, hanem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelősségi magatartások vonatkozásában a perben eltérő bizonyítási szabályokat állapít meg. Az alperesnek kellett bizonyítania, hogy az adós társaság a felszámolást megelőzően nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, vagy amennyiben abban volt, akkor annak bekövetkezését követően a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet objektív feltétele a vagyon elégtelensége, míg a szubjektív feltétele ennek a vezető tisztségviselő általi felismerhetősége. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megállapítása vonatkozásában

tehát a rövid lejáratú kötelezettségeknek és az azok fedezetére fordítható likvid vagyonnak van jelentősége. Amennyiben a likvid vagyon kevesebb, mint a rövid lejáratú kötelezettség, különös szakértelem igénybevétele nélkül is megállapítható a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése. Az utólagos adóellenőrzés során megállapított adóhiányt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet vonatkozásában figyelembe kellett venni. Az adós társaság az alperes aktív közreműködésével fiktív számlákat fogadott be. Mindezekre tekintettel az alperesnek már 2018. évben tudomással kellett arról bírnia, hogy jogosulatlan ÁFA-levonás miatt ténylegesen a társaság rövid lejáratú kötelezettsége a számviteli beszámolóban feltüntetetténél magasabb.

[15] Az elsőfokú bíróság a Kúria Gfv.VI.30.198/2021/4. számú határozata alapján kifejtette, a hitelezőket sértő magatartást a felperesnek nem kellett konkrétan megjelölnie és bizonyítania, hanem a felelősség megállapítása elkerülése érdekében a vezető tisztségviselőnek kellett volna igazolnia, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit figyelembe vette. E körben a bizonyító felet állítási kötelezettség is terheli, nyilvánvaló ugyanis, hogy az alperes bizonyítási kötelezettsége nem vonatkozhat arra az állításra, amelyet a felperesnek kell megtennie. Az alperesnek a mentesüléshez azt kellett volna bemutatnia, majd a felperesi vitatás esetén bizonyítania, hogy a társaság utolsó számviteli beszámolójában szereplő vagyon miként került felhasználásra, mi vezetett ahhoz, hogy a felszámolási eljárásra a társaságnak minimális vagyona maradt. Az alperesnek nem elegendő kizárólag általánosság szintjén tényállításokat tennie. Az alperes konkrét tényelőadást nem tett, hanem a szakértő és a könyvelő, mint tanú feladatává kívánta tenni önmagában már a védekezéséhez szükséges tények szolgáltatását is. A törvényszék az alperes által perfelvételi tárgyalásra magával hozott 20 darab iratdosszié csatolását mellőzte, mert az alperes azt sem tudta megjelölni, hogy mely iratokat és mely tény bizonyítására kívánja felhasználni. Önmagában az utolsó számviteli beszámolóban szereplő és a felszámolási eljárás során rendelkezésre álló vagyon különbözete vagyonsökkenésnek minősül abban az esetben, ha a vagyon jogszerű felhasználását az alperes a perben nem bizonyítja. Meglévő vagyonnak a felszámolási eljárás során a gépjárművek eladásából befolyt vételár volt tekinthető.

[16] A felperes jogosult volt a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett hitelezői igényét meghaladó mértékű vagyonsökkenés megállapítását kérni a bíróságtól. Az, hogy a felperes milyen összegű kielégítést kereshet ezen megállapított vagyonsökkenés alapján, az nem a megállapítási, hanem a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése szerinti marasztalási perre tartozó kérdés.

[17] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését kérte, arra hivatkozással, hogy a felperes kereseti kérelmét elkésztetten terjesztette elő. Másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésére irányult, míg harmadlagos kérelmében az elsőfokú határozat megváltoztatását, és a kereset elutasítását kérte. Ezen kérelmei megalapozatlansága esetére negyedlegesen a terhére megállapított perköltség mérséklését kérte. Kérte annak felülvizsgálatát, hogy az elsőfokú eljárásban a beavatkozás engedélyezése szabályszerűen történt-e. Álláspontja szerint a 2024. június 20. napi tárgyalás nem volt szabályszerűen megtartva, az elsőfokú bíróság megsértette a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) elektronikus hírközlő hálózat igénybevitelére vonatkozó szabályait. Így többek között a törvényszék a tanú elektronikus hírközlő hálózat útján történő meghallgatásáról, az arra szóló idézésről egyszerű e-mail útján

értesítette az alperest. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem engedélyezte részére okirati bizonyítékai papír alapon történő becsatolását. A törvényszék anyagi pervezetési kötelezettségének sem tett eleget. Sérelmezte, hogy a felperes a keresetlevélben nem jelölte meg egyértelműen a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját. Mindemellett tényelőadást kellett volna tennie, hogy az alperes milyen felróható magatartása vezetett a vagyonsökkenéshez, hogy ezen magatartás és a vagyonsökkenés közötti ok-okozati összefüggés mennyiben áll fenn, és a vagyonsökkenés mértékét is meg kellett volna határoznia. A Cstv. 33/A. § (5) bekezdése nem a tényállítási kötelezettséget, hanem a bizonyítási terhet fordítja meg. A Kúria több határozatának idézése mellett kifejtette, ellenbizonyításnak, kimentésnek csak akkor lehet helye, ha a felperes előadja azokat a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében említett, bizonyítási szabállyal nem érintett tényállításait, amelyek az általa megjelölt felelősségi tényállás elemeként a jogszabály megkíván. A vezető tisztségviselő magatartása kizárólag akkor vezet felelősségének megállapításához, ha az felróható (a hitelezői érdekeket sérti) és az adós vagyonának csökkenése miatt, vagy más okból a hitelezői követelések teljes kielégítése megghiúsításának lehetőségét eredményezi. A felelősség alapjául csak olyan vezetői magatartás szolgálhat, amelyet a vezető a gazdálkodó szervezet fizetésképtelenséggel fenyegető helyzete alatt tanúsít. A törvényi tényállás első fordulata szerint abban az esetben felel a vezető tisztségviselő, ha felróható magatartásának következtében az adós vagyona csökkent. Jelen eljárásban nem került megállapításra semmilyen konkrét vagyonsökkenést eredményező alperesi magatartás, nemhogy felróható alperesi magatartás. A felperes nem jelölte meg érdemben és helyesen a fizetésképtelenség bekövetkeztének időpontját, és nem lehet alapos az ítélet azon megállapítása, hogy a felperesi beavatkozó utólagos vizsgálata folytán megállapított adóhiány okán az adós társaság 2018. december 31. napján fizetésképtelen lett volna. A kétszeres büntetést a jogszabályok kizárják, az alperes a fiktív számlák miatti büntetőeljárásnak alanya volt, így annak lezárultával érdemben egy peres eljárásban arra nem lehet hivatkozni. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a felszámolóbiztos tanúkenti meghallgatásán túlmenően egyetlen alperesi bizonyítási indítványnak sem adott helyt. Amennyiben a bíróság a bizonyításra lehetőséget adott volna, úgy az alperes igazolni tudta volna a 2018. december 31. fordulónapi beszámolóban megjelölt vagyon szabályszerű, a társaság üzemeltetése során történő felhasználását, a társaság további működtetését.

[18] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Utalt arra, hogy a keresetlevelet már 2022. február 3. napján, tehát a felszámolási eljárás időtartama alatt benyújtotta a Tatabányai Törvényszékhez. Az alperes rosszhiszeműen hivatkozik a 2024. június 20. napi tárgyalás szabálytalanságára. Az érdemi tárgyalás határnapját az elsőfokú bíróság az azt megelőző perfelvételi tárgyaláson tűzte ki, az ott jelenlévő alperesi képviselőt is szóban idézte. Az alperesi képviselő azt is megtehetette volna, hogy a szabályszerű idézés alapján személyesen jelenik meg a bíróság tárgyalótermében. A Pp. 622. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a bíróság eldönthette, hogy a tanút telekommunikációs eszköz útján hallgatja meg. Az alperes az elsőfokú eljárás során a részére biztosított határidőket elmulasztotta, bizonyítékait, bizonyítási indítványait nem nyújtotta be, súlyosan kifogásolható pervitelével sikeresen húzta a pert. Az elsőfokú bíróság a 19/I. számú végzésében és a 24/III. számú végzésében a megfelelő tájékoztatást, kioktatást megadta az alperes részére, az alperes a meghosszabbított határidőt is elmulasztotta. Az alperes részéről iratsatolás csak a Pp. 613. §-ában foglaltak szerint történhetett volna, azt követően, hogy az alperes megjelöli a konkrét tényeket, amelyeket az okiratokkal bizonyítani szeretett volna. Az alperes azonban nem tett részletes tényállítást és a leltárívek hiányára hivatkozással még azt sem tudta megmondani, hogy az utolsó letétbe helyezett mérlegbeszámolóban összezszerűen megjelölt vagyon milyen vagyonelemekből állt. A törvényszék anyagi pervezetés körében

adott tájékoztatása perrendszerű és érdemben helyes volt. Az anyagi pervezetés azonban nem terjedhetett ki a tanúvallomás értékelésére. Az alperesnek nem azt kellett volna bizonyítania, hogy az adós társaság a 2019. évben is működött, hanem azt, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem következett be az ügyvezetése idején, vagy amennyiben bekövetkezett, a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Az elsőfokú ítélet helyesen rögzíti, hogy a felperesnek nem kellett konkrétan megjelölnie és bizonyítania a hitelezőket sértő konkrét alperesi magatartásokat. Ezzel szemben az alperesnek kellett volna bizonyítania a felelősség megállapításának elkerülése érdekében azt, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben a vezetői feladatai ellátása során a hitelezők érdekei figyelembevételével járt el. Az alperes valótlan állításával szemben a keresetlevélben az akkori ismeretei alapján megjelölte a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének idejét, majd azt a beavatkozó beadványában foglaltakra, a csatolt okirati bizonyítékokra figyelemmel későbbi perfelvételi nyilatkozatában pontosította. Nem ténszerű az az alperesi fellebbezés, mely szerint a felperes nem tett megfelelő jog- és tényállítást, a felperes részletesen idézte, hogy perfelvételi nyilatkozataiban mely tényeket állította. Nem volt azonban abban a helyzetben, hogy ún. másodlagos tényállításokat tegyen arról, hogy az alperes milyen konkrét hitelezőellenes magatartása vezetett a vagyronvesztéshez, hiszen nem rendelkezett az alperes ügyvezetése során keletkezett iratokkal. A vagyonsökkenés mértéke tekintetében is tényelőadást tett, amelyet a felszámolási eljárás adataira figyelemmel pontosított. A vagyronvesztés mértékét az adós társaság 2018. üzleti évről készült beszámoló a beavatkozó válasziratához csatolt anyagi jogerőre emelkedett adóhatósági határozatok, valamint a felszámolói zárójelentés teljesen bizonyítják. Az alperes, aki az adós cég egyedüli törvényes képviselője volt, kétségtelenül tudott a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezéséről, mert a fiktív számlákat figyelmetlenségből befogadni és azok felhasználásával az adótartozást gondatlanságból csökkenteni nem lehet. Az alperes jogellenes magatartása és a vagyonsökkenés között az okozati összefüggés nyilvánvaló, mert az alperes egyedüli ügyvezetőként járt el a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállása alatt, és az adós cég vagyona eltűnt. Az alperes a lefoglalt, eltűnt, illetve selejtezés címén lomtalanított vagyontárgyakkal történt rendelkezései során sem vette figyelembe a hitelezők érdekeit. A törvényszék ítéletében helyesen rögzítette, hogy az alperes nem terjesztett elő konkrét tényállításokat, hanem szakértő és könyvelő, mint tanú feladatává kívánta tenni önmagában már a védekezéséhez szükséges tények szolgáltatását is. Az alperes nem jelölte meg azokat a konkrét bizonyítandó tényeket, amelyeket a könyvelő tanúvallomásával, könyvszakértő kirendelésével vagy banki iratok beszerzésével kívánt volna bizonyítani. Ezért a törvényszék a perjognak megfelelően mellőzte az alperes egyes bizonyítási indítványait. Az alperes perköltség leszállítására irányuló kérelme is megalapozatlan, a költségfelszámítás már a Tatabányai Törvényszék előtt megtörtént. A díjmegállapodásról szóló okirat nem perceselemény, azt a kijelölt bíróság nem nyilváníthatta hatálytalannak.

[19] A felperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A felperes fellebbezési ellenkérelmével egyezően érvelt a tekintetben, hogy az eljárás megszüntetésének nem volt helye, a 2024. június 20. napi tárgyalás szabályszerűen került megtartásra, és nem sértett eljárási szabályokat tanúl tanú elektronikus hírközlő hálózat útján történő meghallgatása sem. A felperessel egyezően hivatkozott arra, hogy a perfelvétel lezárása az eljárási szabályoknak megfelelően történt, a törvényszék az alperes számára biztosította az okirati bizonyítékok előterjesztésének lehetőségét, azonban az alperes a részére biztosított meghosszabbított határidőn belül sem tett a releváns körben tényelőadást, és okirati bizonyítékait nem a Polgári perrendtartás szabályainak megfelelően kívánta előterjeszteni. Az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése megfelelő volt, az alperes a szükséges tájékoztatást, kioktatást megkapta. A felperesi beavatkozó a felperessel egyezően

utalt arra, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során megfelelő jog- és tényállítást tett a rendelkezésre álló adatokhoz képest, másodlagos tényállítások megtételére nem volt kötelezhető. Erre lehetősége sem volt. A felperes és a felperesi beavatkozó is tett tényelőadást a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontjára vonatkozóan, megjelölte a vagyonsökkenés mértékét is, az alperes jogellenes magatartása és a vagyonsökkenés közti ok-okozati összefüggés pedig az okirati bizonyítékokra is figyelemmel nyilvánvaló. A felperesi beavatkozó is hivatkozott arra, hogy az alperes nem terjesztett elő konkrét tényállításokat, hanem szakértő és a könyvelő tanú feladatává kívánta tenni a védekezéshez szükséges tények szolgáltatását is. Az alperes meg sem jelölte a konkrét bizonyítandó tényeket.

[20] A fellebbezés nem alapos.

[21] Az alperes fellebbezésében megjelölt okokból sem az eljárás megszüntetésének, sem az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésének nem volt helye. Az ítéltábla hivatalból sem észlelt olyan okot, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné. Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényekből helytálló jogkövetkeztetésre jutva találta alaposnak a keresetet és állapította meg az alperesi vezető Cstv. 33/A. § szerinti felelősségét az adós társaság vagyonsökkenésért. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában foglaltakkal egyetértett, az abban foglaltakat részletesen megismételni nem kívánja (Pp. 386. § (4) bekezdés), azokra csak utal. Az ítéltábla a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki:

[22] A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási pert a felszámolási eljárás alatt kell megindítani. A törvényben meghatározott időtartam nem határidő, hanem perindítási feltétel. (Győri Ítéltábla Gf.II.20.016/2023/9/1.) A keresetlevelet a felszámolási eljárást befejező végzés jogerőre emelkedéséig kell a hitelezőnek előterjesztenie. A konkrét esetben a felperes a keresetlevelet 2022. február 4. napján nyújtotta be, míg az adós felszámolását befejező végzés 2023. május 25. napján emelkedett jogerőre. Így a felperes a perindítási feltételt megtartotta. Ezen nem változtatott, hogy a Tatabányai Törvényszék kizárását követően a kijelölés folytán eljáró elsőfokú bíróság a keresetlevelet ismét közölte az alperessel, a keresetlevél nem lett ismételtelen előterjesztve.

[23] Az alperes által hivatkozott Pp. 380.§-a alapján nem lehetett helye az ítélet hatályon kívül helyezésének. A jogszabályhely attól eltérő hatályon kívül helyezési okokat rögzít, mint amelyekre az alperes vélt eljárási szabálysértésként hivatkozott. Az egyébként eljárási szabályoknak megfelelően történt beavatkozás engedélyezése sem vonható ebbe a körbe. A törvényszék a Felperesi beavatkozó1 beavatkozásáról a 2023. október 27. napján kelt 13. számú végzésével a Pp. 43. §-a alapján határozott, a végzést az alperes 2023. november 9. napján vette át. Az elsőfokú bíróság a beavatkozásról a felek meghallgatása nélkül is dönthetett.

[24] A 2024. június 20. napi, az ítélet hozatalát megelőzően tartott tárgyalást az elsőfokú bíróság szabályszerűen tűzte ki és folytatta le. Arra a feleket és a beavatkozót a 2024. április 30. napján megtartott tárgyaláson szóban idézte. A fellebbezésben foglaltakkal szemben a felek jogi képviselői kifejezetten kérték, hogy tanúl felszámolóbiztos tanú távmeghallgatásához a csatlakozást biztosító linket a bíróság e-mailben küldje meg a

részükre. A bíróság a tanú elektronikus hírközlő hálózat útján történő meghallgatásáról a Pp. 622. § (1) bekezdése a) pontja alapján jogszerűen döntött. A távmeghallgatás szabályszerűségét kifogásoló alperesi képviselő egyébiránt a távmeghallgatásra egyéb elfoglaltsága hivatkozással nem jelentkezett be. Amennyiben a távmeghallgatás időpontjában hatályos Pp. 624. § (1) bekezdését esetlegesen sértette volna a felszámoló irodájában történő távmeghallgatás, az az ügy érdemi elbírálására semmilyen mértékben nem volt kihatása. A tanú vallomásában foglaltak ugyanis nem szolgáltatott olyan bizonyítékot, amely hiányában a kereset ne lett volna alapos.

[25] Az elsőfokú bíróság az ítéletet a 2024. június 20. napján tartott tárgyaláson hirdette ki, az ítélet írásba foglalása – az arra vezetett feljegyzés szerint – 2024. június 25. napján történt meg, az írásba foglalt ítéletet ezen a napon az alperes képviselője át is vette. Emiatt az alperes a fellebbezésében minden alap nélkül hivatkozott arra, hogy a bíróság az ítéletet a 2024. június 20. napján megtartott tárgyalást és a kihirdetést megelőzően írásba foglalta.

[26] Iratellenesen hivatkozott a fellebbezésben az alperes arra, hogy az elsőfokú bíróság a perfelvétel lezárása előtt arra a feleket a Pp. 194. § (2) bekezdése szerint nem figyelmeztette. A 2024. április 30. napján megtartott tárgyalás jegyzőkönyve (41. sorszám alatt) 10. oldalán a figyelmeztetést kifejezetten tartalmazta és a figyelmeztetés után a bíróság még lehetőséget biztosított a feleknek a terjedelmes nyilatkozat tételére.

[27] A fellebbezés érvelésével szemben nem az elsőfokú ítélet (34) bekezdése az iratellenes, hanem maga az iratellenességet állító jogorvoslati kérelem. A bíróság ugyanis a 24/III. számú végzésében felhívta az alperest, hogy munkálja ki, mi lett a sorsa a 2018 december 31-i fordulónappal készített mérlegben szereplő vagyonelemeknek, ezt a felhívást a bíróság a 26. végzésében a lefoglalt tárgyi eszközökre és az ellopott, selejtezett ingóságokra kiegészítette, majd a 33. számú végzésével összefoglalta. Az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése (Pp. 237. §), tehát ebben a körben teljes körű volt. A bíróság anyagi pervezetése – a fellebbezésben előadottakkal szemben – nem terjedhet ki a bizonyíték bizonyító ereje előzetes értékelésére és a felek erről való tájékoztatására (BH2022.205.), így nem volt helye az arra vonatkozó kioktatásnak, hogy tanúl tanú vallomása nem alkalmas az alperes tényállításai alátámasztására.

[28] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének nem volt helye a Pp. 381. §-a alapján sem.

[29] A jogvita érdemét illetően a másodfokú eljárásban már nem volt vitás, hogy az alperes a 2019., 2020. évi számviteli beszámoló letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó, valamint a Cstv. 31. §-a alapján őt terhelő iratátadási kötelezettségének nem tett eleget. Ezért a Cstv. 33/A § (5) bekezdése alapján az alperes bizonyítási érdekébe tartozott annak bizonyítása, hogy ügyvezetői tisztsége alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet; vagy ha igen, vezetői feladatai ellátása során a hitelezői érdekeket is figyelembe vette. A fellebbezésben részletezett eseti döntések nem a bizonyítási terhet átfordító törvényi tényállásokon, hanem a vezetői felelősség általános tényállásán (Cstv. 33/A. § (1) bekezdés) alapulnak, így a konkrét ügyben jelentőségük nem volt.

[30] A Cstv. 33/A § (1) bekezdése I. fordulatra, a vagyonsökkenésre alapított kereset esetében a felperesnek nem kell a keresetében konkrétan megjelölnie és bizonyítania a vezető hitelezői érdekeket sértő jogellenes magatartását, hanem – az elsőfokú bíróság helyes megítélésével egyezően – a 33/A § (5) bekezdése alapján a vezetőnek kell bemutatnia a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követő, a hitelezői érdekeket figyelembe vevő vezetői tevékenységét (Kúria Gfv.VI.30.198/2021/4., Gfv.VII.30.188/2020/4.). Ettől eltérő a tényközlési kötelezettség a jelen perben nem releváns, Cstv. 33/A. § (1) bekezdése II. fordulatra, a vagyonsökkenésen kívüli más okra alapított kereset esetén, ahogyan arra a fellebbezési ellenkérelem is helytállóan hivatkozott. A Cstv. 33/A § (5) bekezdése szerinti tényállás esetén a vezetői mulasztás nem fordítja át a bizonyítási terhet a hitelezői érdekeket sértő magatartás és a hitelezői igények kielégítésének megghiúsítása közötti okozati összefüggésre (BDT2020. 4121.). Azonban az iratátadási kötelezettség elmulasztása esetén a felperes helytállóan hivatkozhat arra, hogy ezen bizonyítás körében bizonyítási szükséghelyzetben (Pp. 265. § (2) bekezdés) van, az okozati összefüggés bizonyítása nem lehetséges, az okozati összefüggés fennállása pedig valósnak fogadható el.

[31] A felperes fellebbezési ellenkérelmében helyesen mutatott rá, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során, a mentesülése érdekében releváns tényeket nem adta elő, hanem a tanú és szakértő feladatává kívánta tenni a tények állítását is, erre a Pp. 275.§-a értelmében nincs jogi lehetőség. A félnek elsődlegesen tényelőadást kell tennie, majd az ellenérdekű fél által vitatott tényeket kell bizonyítani. A bizonyítási indítványban a bizonyítani kívánt tényt konkrétan meg kell jelölnie a bizonyító félnek.

[32] A fellebbezésben kifejtettekkel szemben a bíróság a bizonyítékokat is helytállóan értékelve állapította meg azt, hogy az alperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség és az erre figyelmeztető anyagi pervezetés ellenére nem bizonyította, hogy az utolsó ismert, 2018. évi számviteli beszámolóban részletezett eszköz vagyon a hitelezői érdekek figyelembevételével került felhasználásra, így a vagyonsvészés a vezető tisztségviselő alperesnek nem felróható. A bizonyítatlanság az alperes terhére esik, melynek következménye a vezetői felelősségének megállapítása a 180.136.000 Ft vagyonsvészés erejéig. A jogerős ítélet még nem az alperes fizetési kötelezettségét jelenti, a hitelezők döntése alapján kerülhet sor a Cstv. 33/A.§ (11) bekezdése szerinti per megindítására.

[33] A perköltségre vonatkozó fellebbezésben írtakkal szemben a keresetlevél a Veszprémi Törvényszékre nem áttétel (Pp. 175. §), hanem kijelölés (Pp. 31. §) útján került, így – kifejezett törvényi rendelkezés hiányában – a kijelölést megelőzően megtett perbeli nyilatkozatok, perbeli cselekmények nem hatálytalanok. Emiatt nem volt jogszabálysértő a felperes Tatabányai Törvényszékre benyújtott megbízási szerződése alapján az ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltség felszámítása és annak elsőfokú bíróság általi megállapítása sem. Az ítéltábla az elsőfokú perköltség mérséklésére nem látott indokot. A felperes és felperesi beavatkozó által felszámított ügyvédi munkadíjak összege arányban áll a jogi képviselők jelentősen elhúzódo per során kifejtett tevékenységével.

[34] Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes és felperesi beavatkozó által Pp. 81. § (1) bekezdése szerint felszámított másodfokú perköltség megfizetésére. Az ítéltábla a jogi képviselők munkadíját a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja szerint, a felszámítottal egyezően állapította meg.

Győr, 2024. december 12.

Dr.Ferenczy Tamás s.k.
k.

a tanács elnöke

Dr.Konarik Attila s.k.

előadó bíró

Dr.Mészáros Zsolt s.

bíró